

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
ЗА МЕТРОЛОГИЧЕН И ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР

О Т Ч Е Т
на
Държавната агенция за метрологичен и технически надзор
за 2016 г.
в програмен формат в изпълнение на бюджетна програма 2000.01.04
на МИ “Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на
икономиката”

Цели на програмата, изпълнявани от ДАМТН

- Осигуряване на проследимост, точност и достоверност на измерванията в съответствие с националните интереси да бъдат защитени живота и здравето на хората и околната среда от вредни въздействия;
- Ефективен контрол за спазване на законодателството, осигуряващо условия за свободно движение на стоки и преодоляване на техническите бариери пред търговията;
- Ефективен надзор за безопасността на продуктите пуснати на пазара и в действие, на качеството на течните горива, пресичане на нечестната конкуренция и защита на живота и здравето на хората, безопасността на домашните животни, интересите на потребителите и опазването на околната среда и вещите;
- Подобен достъп до услуги по оценяване на съответствието;
- Осигуряване на предпоставки за признато съответствие на българските продукти;
- Развитие и подобряване на националната инфраструктура по качеството.

Степен на изпълнение на заложените в програмата цели през 2016 г.:

През 2016 г., за постигане на основна цел ***Ефективен надзор за безопасността на продуктите пуснати на пазара и в действие, пресичане на нечестната конкуренция и защита на живота и здравето на хората, безопасността на домашните животни, интересите на потребителите и опазването на околната среда и вещите*** са извършени дейности по надзор на пазара, включващи планови проверки, проверки по сигнали и жалби, проверки по уведомления от Агенция „Митници“, както и проверки по получени нотификации за несъответстващи и опасни продукти. Съществен принос към повишаване ефективността на надзор на пазара има увеличеният брой на взетите образци и извършените изпитвания на продукти, сравнен с 2015 г, което се дължи на финансирането по проекти на ЕК, в които ДАМТН участва: ЕЕPLIANT „Съответствие на продуктите по отношение на енергийна ефективност 2014“, „Joint Action 2014-Fireworks“, „JA2015EMCLVD“, „Joint Action 2014-Power Tools“, „Joint Action 2015-Power Tools 2“. В резултат на сътрудничеството с Агенция „Митници“ не е разрешен нисък и не са допуснати за свободно обращение несъответстващи продукти, като преобладаваща част от тях са строителни продукти, играчки, електрически съоръжения и лични предпазни средства.

През 2016 г. са извършени дейности по осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност (СПО) и проверки на обектите, в които се експлоатират такива съоръжения, съгласно утвърдения план. С цел осъществяване на безопасна експлоатация на СПО са извършени и голям брой непланирани дейности като: първоначални и извънредни технически прегледи, внезапни проверки, участие в държавни приемателни комисии на строежи, участия в експертни съвети към общини и др. Извършени са и редица проверки по сигнали на СПО, относно нормативноустановените изисквания за безопасната им експлоатация. Основен акцент през първото тримесечие на 2016 г. имат проверките по регулаторните режими по чл. 34 и чл. 36 от ЗТИП, съответно на лицата получили лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО и на лицата извършващи дейностите по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО. През второто тримесечие на 2016 г. в съвместна акция между ДАМТН и Изпълнителна агенция по горите (ИАГ) са проверени 40 предприятия в дървопреработвателната промишленост в периода между 19 и 21 април на територията на цялата страна. В проверката от страна на ДАМТН са участвали две главни дирекции – „Инспекция държавен технически надзор“ (ГД ИДТН) и „Надзор на пазара“ (ГД НП). Целта на проверката от страна на ГД ИДТН, е да се проверят СПО и тяхната експлоатация във връзка с изискванията на наредбите по чл. 31 от ЗТИП.

В областта на контрола на качеството на течните горива през 2016 г. са извършени планираните проверки, свързани с мониторинговата система за контрол на качеството на течните горива и проверките по сигнали на граждани за некачествени горива. Осъществени са комплексни изнесени проверки на бензиностанции на територията на четири области от страната, както и съвместни проверки с други държавни институции под ръководството на „Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари“ (МКЦПККДРСТ) при ГДБОП-МВР. Целенасочената работа по селектиране на рискови обекти, разпространяващи течни горива, както и проверки на максимален брой от съществуващите обекти в определено населено място, значително повиши ефективността от контролната дейност. В резултат на тези действия са спрени за разпространение и изтеглени от пазара значителни количества некачествени горива.

За постигане на по-висока степен на доверие при обществените отношения, основани на измерванията и защита интересите на държавата, икономическите оператори и потребителите от неточни измервания в областта на метрологичния надзор и надзора на пазара на средства за измерване (СИ) се прилага гъвкав подход чрез оптимизиране на планираните проверки за сметка на по-големия брой извънредни проверки по жалби и сигнали, проверки по искане на други контролни органи и извършвани съвместно с тях, както и проверки по самосезиране. Основен акцент през 2016 г. имат проверки на: използваните возни на пазари и борси и в търговската мрежа (планови и по сигнали, по искане на други органи и по самосезиране); проверките на СИ, използвани при продажби на горива на краен потребител – планови и по сигнали, по искане на други контролни органи и по самосезиране; планови надзорни проверки на операторите, които доставят до крайни потребители електрическа енергия и във връзка с това използват електромери и допълнителни устройства към тях - измервателни трансформатори и часовници за превключване на тарифни електромери, за измервания, свързани с търговски плащания при продажба ѝ; планови проверки на ВиК операторите, които доставят вода за питейно-битови нужди до крайни потребители и във връзка с това използват водомери; съвместните проверки с Агенция „Митници“ в данъчни складове; планови, по искане на други органи и по самосезиране проверки на лица, които използват таксиметрови апарати; съвместни проверки с Изпълнителната агенция по горите, по тяхно искане, в складове за дърва за огрев; засилен надзор на оправомощените за проверка на СИ лица чрез извършване на внезапни проверки; извънредни проверки на бензиностанции и газстанции, извършвани съвместно с НАП, АМ, МВР, както и организирани от МКЦПККДРСТ при ГДБОП-МВР. Контролът на ПОКП през 2016 г. е насочен приоритетно към извършване на наблюдение и контрол в търговската мрежа на пуснатите на пазара ПОКП захарни и шоколадови изделия, месо и месни продукти, мляко и млечни продукти, пакетирани захар, олио и растителни масла и др.

За постигане на цели **Подобрен достъп до услуги по оценяване на съответствието и Осигуряване на предпоставки за признато съответствие на българските продукти** основните усилия на ДАМТН са насочени към осъществяване на планираните надзорни проверки на нотифицираните органи и дейности по реновация на органите, за които влезе в сила пакета от наредби към ЗТИП. Дейността се извършва в съответствие с изискванията и практиката на хармонизираното европейско законодателство. През 2016 г. 46 български нотифицирани органи са работили в обхвата на 18 директиви, като по този начин на българските производители е осигурен свободен и равнопоставен достъп до единния европейски пазар.

За реализиране на основна цел **Защита живота и здравето на хората и околната среда от вредни въздействия** през 2016 г. се работи за контрол по изпълнение на изискванията за изправно техническо състояние на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях, както и тяхната безопасна експлоатация, като е създадена база данни на наличните язовири и съоръженията към тях, осъществени са голям брой планови и извънредни проверки и е създаден регистър с направените констатации и предписания по осъществените проверки, работи се в тясно сътрудничество с областните управители и общинските администрации.

В обобщение можем да кажем, че през 2016 г. ДАМТН работи ефективно за изпълнението на целите на програмата, в рамките на компетентностите ѝ, а там където има отклонения от заложените стойности несъответствията се дължат на приоритетно извършване на контролни дейности върху други групи продукти (поради завишен интерес на обществото) или поради необходимост от извършване на извънредни проверки с други контролни органи. Въпреки трудностите при изпълнение на дейността си, ДАМТН работи в тясно и ефективно сътрудничество с другите органи на изпълнителната власт като са отработени приоритетно всички постъпили сигнали за проверка от граждани, фирми или проверки по искане от други контролни органи.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (постигнати резултати и изпълнени дейности за техното предоставяне)

14. Оценка и наблюдение на компетентността на лица за оценяване на съответствието/нотифицирани органи

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

14.1. Проверка и оценка на кандидати за нотифицирани органи:

Проведени са **7** бр. процедури за оценка на компетентността и способността на кандидатите и са извършени общо **30** бр. проверки и дейности в тази връзка.

Издадени са **3** бр. Разрешения за оценяване на съответствието, една Заповед за разширяване на обхвата на Разрешението на нотифициран орган и една Заповед за ограничаване на обхвата на Разрешението на нотифициран орган.

Два нотифицирани органа са в процедура за проверка и оценка.

14.2. Проверка за спазване на условията, при които са били издадени разрешения на нотифицирани органи:

Осъществен е планов надзор на **38** нотифицирани органи, като са проведени общо **169** бр. проверки и свързани с тях дейности. В годишния план за надзор през 2016 г. бяха предвидени 46 надзора, но на 8 нотифицирани органа не е извършен надзор, защото през годината са отменени техните Разрешения за оценяване на съответствието – на трима от тях по собствено желание, на един (2 разрешения) - поради закриване, на един поради неподаване на документи за извършване на ренотификация и на двама – поради отпадане на намесата на нотифициран орган по Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, Обн. - ДВ, бр. 23 от 25.03.2016 г.

Тези осем нотифицирани органа не са извършвали дейности по оценяване на съответствието през 2015 г. и 2016 г.

Осъществен е извънреден надзор по сигнал на 2 органа, като са проведени общо **4** бр. проверки по документи и на място.

Извършени са **184** извънредни проверки и дейности във връзка с приемането на нови наредби по чл. 7 от ЗТИП, въвеждащи Директиви от Новата законодателна рамка на ЕС и ренотификацията на 31 органа.

Извършени са **22** проверки и дейности във връзка с удължаване срока на нотификация на 6 нотифицирани органа.

Извършени са **26** извънредни проверки на документи по сигнали и във връзка с уведомления по чл. 146 от ЗТИП.

Прекратено е действието на разрешенията на **3** нотифицирани органа по тяхно желание.

Отнети са 2 разрешения на 1 нотифицирани орган, поради закриване.

Изготвени **96** писмени отговори и становища по проектите на новите нормативни актове, по запитвания и сигнали.

14.3. Подготовка, изпращане и поддържане на нотификации на оценените органи за оценяване на съответствието пред ЕК:

Подадени са **6** бр. уведомления към ЕК за удължаване срока на нотификация на органи и е получено е потвърждение от ЕК.

Подадени са **31** бр. уведомления към ЕК за ренотификация на органи. За всички тези органа е получено потвърждение от ЕК и са издадени 31 бр. Разрешения.

Подадени са **3** уведомления към ЕК за оценени органи за оценяване на съответствието.

Подадени са **249** бр. информационни трансфери съгласно чл.5.2 от Регламент ЕО/ 765/2008/, съответно чл. R 23, т. 4 и т. 5 от Решение 768/2008/ЕО.

14.4. Поддържане и публикуване на двуезичен регистър на българските нотифицирани органи:

През отчетния период са извършени **41** актуализации на Регистъра на издадените и отнети разрешения на органите за оценяване на съответствието.

15. Подкрепа на дейността и развитие компетентността на органите за оценяване на съответствието /нотифицирани органи.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

15.1. Координиране дейността на националните работни групи по прилагане директивите от Нов подход и дейността на Форума на нотифицираните органи:

Експерти на ДАМТН координират и ръководят дейността на работните групи на българските нотифицирани органи по прилагане на съответните наредби по чл. 7 от ЗТИП. В рамките на отчетния период са проведени **15** срещи на работните групи.

Проведена е извънредна среща между българските нотифицирани органи и ръководството на ДАМТН, експертите на Д РОС и представители на Министерството на икономиката във връзка с

приемането на нови наредби по чл. 7 от ЗТИП, въвеждащи Директиви от Новата Законодателна Рамка на ЕС и тяхната ренотификация.

Проведена е **годишна** среща на Форума на българските нотифицирани органи.

Проведена е извънредна среща между българските нотифицирани органи и председателя на ДАМТН, експертите на Д РОС и представители на Министерството на икономиката във връзка с взето решение по време на годишния форум.

15.2. Подпомагане подготовката на нотифицираните органи за участие в координационните групи по директиви към ЕК:

По време на срещите на работните групи през годината експертите от ДАМТН информираха и запознаха българските нотифицирани органи с приетите десет директиви от Новата законодателна рамка и с трите проекта на регламенти – за газови уреди, лични предпазни средства и въжени линии. Обсъдени са и пакетът от наредби, които бяха приети от МС.

16. Надзор на пазара на продукти, обхванати от директивите от Нов подход, технически надзор на съоръжения с повишена опасност (СПО), контрол на качеството на течните горива, метрологичен надзор на лица по отношение на СИ и предварително опаковани количества продукти.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

16.1.Ефективен надзор на пазара на продуктите, попадащи в обхвата на директивите от Нов подход и на Регламент 305/2011:

➤ Извършване на наблюдение и проверки на продукти **17911** вида, от които по продуктови групи както следва: електрически уреди (1925), машини (626), играчки (10680), строителни продукти (1947), газови уреди (494), РКДУ (169), лични предпазни средства (1251), плавателни съдове за отход (61), пиротехнически изделия (450), съоръжения под налягане (171), транспортируемо оборудване под налягане (135), взривни вещества (2). Извършените проверки на продукти са били планови (**5 685** вида) и извънпланови (**12 226** вида, включително **10 178** вида по **251** уведомления от Агенция „Митници“). Извършена е работа по 125 бр. жалби и сигнали.

Взети се **233** образци за изпитване (електрически съоръжения по отношение на LVD, играчки, машини, газови бутилки, LED улични осветители по отношение на екопроектиране, ЛПС, принтери по отношение екопроектиране, радиосъоръжение, строителни продукти, пиротехнически изделия), както следва:

- Електрически съоръжения – 118 различни по вид и модел бързовари, електрически гирлянди, лампи за директно включване в контакта, електрически одеяла, кани, електрически поялници, електрическа отоплителна печка с кварцови нагреватели, електрически скари, апарати за топла и студена вода, пинтери, LED лампи и улични осветители, разклонители, лампи за сфетофарни уредби.

Резултатите от изпитванията показаха несъответствие при 1 бързовар, 2 електрически гирлянди, 1 лампа за директно включване в контакта, 2 вида електрически одеяла, които са изтеглени от пазара, 1 бр. пластмасова кана с лъжичка, 3 бр. метални кани, 2 бр. електрически поялници и 2 бр. електрически скари, 2 бр. апарати за топла и студена вода, 1 бр. зарядно за акумулатори, 1 бр. електрическа отоплителна печка с кварцови нагреватели.

- Играчки – 30 различни по вид и модел разноцветни балони, комплект от играчки, които издават звук при стискане, меки пълнени играчки и тротинетки. Изпитването на образци от играчки, издаващи звук при стискане показа, че играчките са несъответстващи и носят риск за играещите с тях деца. Наличните количества от тези играчки са изтеглени от пазара. Чрез изпитване е установено, че образци от меки пълнени играчки не носят риск за играещите с тях деца и съответстват на изискването за възпламенимост, тъй горят бавно и не създават условия за бързо разпространение на пламъка.

- Лични предпазни средства - закупени са 11 различни модела слънчеви очила, като за 7 броя са извършени измервания, които потвърдиха 100% UV защита. За 1 бр., от закупените по интернет е установено, че се предлага на пазара без маркировка за съответствие и към продукта е предприета принудителна административна мярка.

- Газови уреди – 4 различни по вид и модел газови бутилки и газов котлон;
- Машини – 16 различни по вид и модел циркуляри, ъглошлийфи и ховърборд, които още се изпитват

- Пиротехнически изделия – 42 различни по вид и модел конфети, римски свещи и пиробатерии, които още се изпитват;

- Строителни продукти – 12 различни по вид и модел хидроизолации, топлоизолации и цимент, които още се изпитват.

- Извършване на проверки на продукти за спазване на разпоредбите на ЗТИП по отношение на средствата за измерване, които попадат в обхвата на директивите от Нов подход:
Надзорът на пазара на средства за измерване е осъществен чрез тематични проверки и наблюдения на **5824** СИ – неавтоматични везни, водомери, електромери, измервателни системи за течности, различни от вода, мерки за дължина, расходомери за газ и коригиращи устройства, топломери и таксиметрови апарати. В изпълнение на Инструкция за взаимодействие между Агенция Митници и ДАМТН за прилагане на мерките на надзор на пазара е извършена проверка по уведомление на Митница Югозападна на компоненти за автомобилни везни внос от Китай. Констатирано е, че изделията не са обект на метрологичен надзор тъй като липсват основни съставни части електронни блокове и индикатори.
При извършения надзор на пазара на **283** везни с неавтоматично действие е установено, че 1 автомобилна везна не отговаря на изискванията, защото използвания в нея индикатор е с тип различен от този, с който е оценено съответствието ѝ. За установеното несъответствие на производителя е връчен АУАН.
При извършения надзор на пазара на **2297** водомери, от които 338 пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ, са установени 2 бр. неотговарящи на изискванията водомера за студена вода, произведени през 2015 г. и пуснати на пазара без маркировка за съответствие и допълнителна метрологична маркировка. За установеното несъответствие на производителя е съставен констативен протокол и му е връчен АУАН.
При надзора на пазара на **81** измервателни системи за течности различни от вода, пуснати в действие за една колонка за добавки Ad Blue, пусната в действие на бензиностанция в гр. Любимец на автомагистрала „Марица А4“, е установено, че е без изискуемите означения и маркировки за съответствие по ЗТИП, както и без изискуемите по чл. 44, т. 4 на ЗИ знаци за одобрен тип, за първоначална проверка и за последваща проверка на средство за измерване в употреба. За констатираните несъответствия по ЗТИП на лицето, доставило колонката е съставен АУАН.
- Издаване на предписания за спиране от разпространение, изтегляне от пазара и унищожаване на несъответстващи продукти:
 - Издадени на ОИО са: 48 заповеди по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП за временно спиране от разпространение до оценяване и удостоверяване на съответствието им с изискванията за безопасност (37 бр. заповеди за лични предпазни средства, 1 по НИУЕЕО, 1 копроектиране, 3 за електрически продукти, строителни продукти и играчки), 7 заповеди по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП за спиране и изтегляне от пазара на електрически гирлянди, каски за колоездачи, защитни облекла, ръкавици, защитни облекла с висока видимост и газови котлони и 3 заповеди по чл. 30а, ал. 1 от ЗТИП за спиране и изтегляне от пазара на електрически кани и играчки.
Издадени са 55 бр. заповеди на търговци за временно спиране разпространението и/или спиране и изтегляне от пазара на несъответстващи продукти.
 - В резултат на уведомяване на икономическите оператори за констатираните несъответствия, издадени заповеди по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП или заповеди по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП, или по инициатива на икономическите оператори са изтеглени, рециклирани и унищожени: 10 вида лични предпазни средства с общо количество **779** бр. (в това число са: предприетите действия за изтеглени и изнесени извън територията на ЕС; изтеглени и приведени в съответствие; изтеглени и унищожени); 25 вида електрически съоръжения (LED прожектори, бързовари, електрически уреди за аквариуми, електрически гирлянди, лампи за директно включване в контакта, LED лампи, електрически одеяла, електрически кани) с общо количество **687** броя и 6 вида играчки с общо количество **122** броя.
- Участие в Системата за бърз обмен на информация за опасни стоки, пуснати на пазара (RAPEX):
Получени са **913** нотификации; като 4 бр. от тях не е в компетенциите на ДАМТН.
Подадени са **7** бр. нотификации към RAPEX за 3 бр. пиротехнически изделия, 2 бр. играчки и 2 бр. за електрически продукти.
Подадена е 1 бр. реакция към RAPEX нотификация № 0462/2016 за ЛПС.
- Участие в проекти за сътрудничество и съвместни действия с административните органи на другите държави членки на ЕС в областта на надзор на пазара:
Работи се по **5** проекта на ЕК “Съвместни действия по надзор на пазара” - **JA2013** (за продуктова група “Детски скутери”) и **JA2014-GPSD** (продуктови групи „Фойерверки“ и “Ръчни електрически инструменти“), проект **EEPLANT** „Съответствие на продуктите по отношение на енергийна ефективност 2014“ – екопроектиране (програма Horizon 2020), проект **JAEMCLVD** на ADCO група LVD (продуктова група „LED прожектори), проект **JA2015-GPSD** (продуктови групи „Електрически продукти“ и “Ръчни електрически инструменти“).

Подготвено е и е одобрено от ЕК проектно предложение за участие в **JA2016** (продуктови групи „Електрически продукти“, „Ръчни електрически инструменти“, „Играчки“ и „Лични предпазни средства“). Стартирана е процедурата по подписване на споразумението по проекта.

- Съвместни действия по надзор на пазара в сътрудничество с Агенция „Митници“ и Комисията за защита на потребителите:
От Агенция „Митници“ са получени **251** уведомления за **10 178** продукти и са предприети мерки за недопускане за свободно обръщение на българския пазар на **1432** вида продукти, а **177** вида продукти са били извън компетенциите на ДАМТН.
- Наблюдение и/или проверка по надзор на пазара на продукти, които не се пускат директно в търговската мрежа: Проверени са **1051** продукта, от които 1048 съоръжения с повишена опасност и 3 машини;
- Предприемане на последващи мерки при нарушаване изискванията на законодателството – съставяне на актове за установяване на административни нарушения – **441** бр. и издаване на наказателни постановления – **376** бр., включително и по АУАН от предходен период.

16.2. Технически надзор на съоръжения с повишена опасност (СПО):

- Съгласуване на инвестиционни проекти на строежите, в които ще функционират СПО и на проекти за производство и ремонт на СПО:
Извършени са експертизи и са съгласувани **550** инвестиционни проекти на строежите, в които ще функционират СПО, както и на техническа документация за ремонт или производство на СПО и **63** бр. откази за заверяване на инвестиционни проекти, в които ще функционират СПО;
- Регистриране и поддържане на регистър на СПО:
Регистрите се водят и поддържат актуални чрез ежемесечна актуализация;
- Съставяне и поддържане на технически досиета на СПО:
За всички СПО са съставени и се поддържат технически досиета;
- Извършване на първоначални, периодични и внезапни технически прегледи, проверки и изпитвания на СПО:
 - Извършени са **периодични** технически прегледи на **19 251** бр. СПО:
 - парни и водогрейни котли (305 бр.),
 - съдове, работещи под налягане (2086 бр.),
 - тръбопроводи за пара и гореща вода (180 бр.),
 - газови съоръжения и инсталации за природен газ (3858 бр.),
 - газови съоръжения и инсталации за втечнени въгледородни газове (1850 бр.),
 - повдигателни съоръжения (3474 бр.),
 - асансьори (7498 бр.).
 - Извършени са **периодични** технически прегледи на **4248,5** км СПО:
 - въжени линии (120,9 км),
 - нефтопроводи и газопроводи (619 км),
 - газови съоръжения и инсталации за природен газ (3508,6 км).
 - Извършени са **първоначални** технически прегледи на **782** бр. СПО и на **42,4** км СПО и **извънредни** (внезапни, по искане на ползвателя на СПО и др.) технически прегледи на **1231** бр. СПО и на **48,2** км СПО;
- Издаване на разрешения за пускане на СПО в експлоатация:
Издадени са **72** разрешения (основно на обекти – газоснабдителни станции и автомобилни газоснабдителни станции).
- Извършване на проверки на предприятия, сгради и други обекти, в които се експлоатират СПО:
Извършени са проверки в **2700** обекта, в които се експлоатират СПО: 151 предприятия, които експлоатират СПО; 145 пунктове за пълнене на бутилки с обем до 5 dm³; 113 автомобилни газоснабдителни станции за компресиран природен газ и 1722 - за втечен въгледороден газ; 405 котлени централи; 164 газоснабдителни станции.
- Осъществени са и **427** проверки по жалби и сигнали, свързани със СПО;
- Обследване и анализиране на причините и условията за възникване на аварии и злополуки със СПО и предприемане на мерки за недопускането им:
Обследвани са **195** аварии със злополуки, от които 175 аварии, 10 злополуки и 10 аварии със злополуки;
- Осъществени са **1100** проверки на лица получили удостоверение и вписани в регистъра на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО;
- Осъществени са **131** проверки на лица получили лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО;
- Участие в държавни приемателни комисии на обекти, в които ще функционират СПО;

Служители са участвали в **404** държавни приемателни комисии на обекти;
Проверка на условията, разрешаване провеждането и участие в изпитните комисии на курсове за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване на СПО:
Проверени са условията и е разрешено провеждането на **372** курса и **70** отказа. Служителите на ДАМТН са взели участие в **437** изпитни комисии.

- Участие в съвместни проверки с представители на Д ОИТ, РИОСВ, ОД ПБС, НС ГЗ и др. държавни контролни органи:
Служителите на ДАМТН са участвали в **273** проверки и други дейности, свързани с безопасната експлоатация на СПО;
- Издаване на предписания на ползватели, длъжностни лица и обслужващ персонал за отстраняване на нарушения:
Наложени са **6511** принудителни административни мерки (задължителни за изпълнение писмени предписания за отстраняване на несъответствия с нормативноустановените изисквания за безопасна експлоатация);
- Издаване на разпореждания за спиране на експлоатацията на СПО, които не съответстват на нормативните изисквания:
Издадени са заповеди за спиране от експлоатация на **752** СПО;
- Предприемане на последващи мерки при нарушаване изискванията на законодателството - съставяне на актове за установяване на административни нарушения – **706** бр. и издаване на наказателни постановления – **286** бр.

16.3. Контрол за спазване изискванията на Закона за измерванията (ЗИ) за защита интересите на държавата и потребителите от неверни измервания и несъответстващи на изискванията предварително опаковани количества продукти:

- Извършване на планови и извънредни проверки (по сигнал и по искане на други контролни органи) на лица, които използват, произвеждат, внасят и ремонтират СИ:
Извършени са общо **10 146** проверки в обекти на лица, които използват СИ: везни в търговската мрежа, на пазари и тържища, за големи товари, при производители на ПОКП, за куриерски услуги; средства за измерване в бензиностанции и газстанции; електромери; измервателни трансформатори и часовници; разходомери за газ и коректори към тях; водомери; топлотели; СИ по Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), СИ в пунктове за технически прегледи на МПС; разходомери за течности, различни от вода, таксиметрови апарати и СИ в складове за дърва за огрев. Инспектирани са общо **17 950** СИ в употреба в законовата област.
В рамките на извършените проверки:
 - по жалби и сигнали на граждани и фирми са извършени 280 извънредни проверки, Резултатите показват, че 91 броя от инспектираните общо 480 средства за измерване, предмет на жалбите и сигналите, не отговарят на изискванията.
 - по искане на други контролни органи и органи на местната власт са извършени общо 468 извънредни надзорни проверки предимно на бензиномерни и газколоноки, на везни на пазари и тържища, разходомери за течности, различни от вода, СИ по ЗАДС, СИ в складове за дърва за огрев, таксиметрови апарати и 1 везна за измерване на големи товари. Установено е, че 236 от проверените общо 1266 СИ не съответстват на законовите изисквания.По самосезиране са проверени 90 таксиметрови апарати, 4 търговски везни в обект на голяма търговска верига и 5 други СИ. Установено е несъответствие с изискванията при 24 СИ.
- Извършване на планови и извънредни проверки (по сигнал и по искане на други контролни органи) на лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти (ПОКП):
Извършени са 16 проверки на място при производители на ПОКП и проверки в 213 обекта от търговската мрежа, като в 212 от тях е извършен и контрол на нетните количества на пуснати на пазара и предлагани за продажба различни видове ПОКП.
На контрол са подложени общо **835** партиди ПОКП с еднакви количества и **1742** ПОП с различни количества. От разпространение са спрени общо 3040 несъответстващи продукти, от които 2251 пакета ориз, 736 бутилки олио, 50 бр. мляко и млечни продукти и 2 броя месни продукти с несъответстващи количества, В рамките на тези проверки 14 са по сигнали и жалби на граждани, като само 3 от сигналите са потвърдени.
- Извършване на надзорни проверки на лица, оправомощени по реда на Раздел IV от ЗИ за проверка на средства за измерване:
През отчетния период са извършени **60** планови надзорни проверки на лаборатории на лица, оправомощени за проверка на средства за измерване, за спазване на задълженията им по Закона за измерванията и за съответствие на функциониращите системи за управление с изискванията по

БДС ISO/IEC 17025. Проверени са 57 стационарни лаборатории и 3 подвижна лаборатория и са инспектирани използваните в тях 831 технически средства – еталони, спомагателни СИ и сертифицирани сравнителни материали. Извършен е преглед на условията, при които се извършват проверките, на записите по качеството, както и на техническите записи, свързани с проверката на 49707 СИ. Проследен е редът за заявяване, съхраняване и отчитане на знаците за проверка. За извършените проверки са изготвени доклади.

- Предприемане на последващи мерки при нарушаване изискванията на законодателството съставяне на протоколи за задължителни предписания и на актове за установяване на административни нарушения, издаване на наказателни постановления.

През 2016 г. са съставени общо 865 протокола за задължителни предписания. За установени при проверките нарушения са съставени **1 611** АУАН, като най голям е броят на съставените АУАН на ВиК операторите (809 броя) и на електроразпределителните дружества (206 броя). Издадени са **1 201** наказателни постановления.

16.4. Контрол на сервиси за тахографи (съгласно изискванията на ЗАвП):

- Извършване на проверки в сервиси за съответствие на условията, при които се осъществяват дейностите по монтаж, проверка и ремонт на тахографи
На основание на чл. 91, ал. 6 от Закона за автомобилните превози (ЗАвП) са извършени **160** надзорни проверки на регистрирани сервиси за тахографи за спазване на задълженията им във връзка с изискванията на Регламент (ЕИО) № 3821/85. В рамките на контрола е извършена проверка за съответствие на условията, при които се осъществяват дейностите по монтаж, проверка и ремонт на тахографи, инспектирано е оборудването на сервизите, включително сервизните карти за дигитални тахографи на техниците. Наблюдава се тенденция за повишаване броят на сервизите, които заявяват временно спиране или прекратяване на дейността си, поради което някои от планираните проверки не могат да бъдат осъществени.
- Преглед на протоколи от проверка на тахографи и на електронни записи за дигитални тахографи
Извършен е преглед на **43629** протокола от проверка на тахографи и **17407** електронни записи за дигитални тахографи. За констатирани при проверките нарушения са съставени 18 протокола за задължителни предписания.

17. Администриране на регулаторни режими по ЗТИП, ЗИ и ЗАвП, водене на регистри:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

17.1. Проверка на кандидати за получаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО:

Обработени са документите на **17** заявителя за вписване в регистъра, **8** лица са вписани в регистъра;

17.2. Поддържане и публикуване на регистър на издадените и отнетите лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО:

Извършва се ежемесечна актуализация на регистъра;

17.3. Проверка на лицата, получили лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО:

Извършена е проверка на **131** лица. Издадени са заповеди за отнемане на лицензии и са заличени от регистъра **39** лица;

17.4. Проверка на кандидати за вписване в регистъра на лицата, които извършват дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО:

Обработени документи на **76** заявителя за вписване в регистъра, **45** лица са вписани в регистъра, на **11** лица е отказано вписване в регистъра;

17.5. Поддържане и публикуване на регистър на лицата, които извършват поддържане, ремонтване и преустройство на СПО:

Извършва се ежемесечна актуализация на регистъра;

17.6. Проверка на лицата, които извършват поддържане, ремонтване и преустройство на СПО:

Извършена е проверка на **1 100** лица. Издадени са заповеди за обезсилване на удостоверения и заличаване от регистъра на **233** лица, на **9** лица е отказано издаване на заповед за обезсилване на удостоверение;

17.7. Проверка на условията, издаване на разрешения за провеждане и участие в изпитните комисии на курсове за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване на СПО, издаване на документи за правоспособност и поддържане на регистър на правоспособните лица:

Извършени са проверки за наличие на условия и са издадени разрешения за провеждане на **372** курса за придобиване на правоспособност, в които са преминали обучение **3 200** души;

17.8. Оправомощаване и контрол на лица за проверка на средства за измерване по ЗИ:

Издадени са **16** заповеди за оправомощаване и **14** заповеди за изменение и допълнение на заповеди за оправомощаване и 1 заповед за отказ за оправомощаване..

17.9. Регистриране и контрол на сервизи за тахографи в изпълнение на разпоредбите на Закона за автомобилните превози (ЗАВП):

Издадени са **76** удостоверения за регистрация на сервизи, **20** допълнения към удостоверения за регистрация на сервизи, издадени са **5** заповеди за временно спиране на дейността и **4** заповеди за прекратяване на регистрация.

17.10. Поддържане на регистри на лицата, оправомощени за извършване на проверка на средства за измерване и на лицата, регистрирани за извършване на монтаж, проверка и ремонт на тахографи. Извършва се ежемесечна актуализация на регистрите.

18. Контрол на качеството на течните горива при тяхното пускане на пазара, разпространение, транспортиране и използване (**съгласно изискванията на ЗЧАВ и ЗЕВИ**):

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

18.1. Проверки на обекти, разпространяващи течни горива на територията на страната - планови, извънпланови и по сигнали на граждани, органи на МВР и други контролни органи:

Проверени са **844** обекта разпространяващи течни горива, като са извършени **844** документални проверки на разпространяваните течни горива, а **649** са завършили и със вземане на проби. **44** от проверките са по сигнали на граждани, **203** са съвместни с МВР и други контролни органи и институции. **124** от проверките са извършени по време на **3** комплексни изнесени проверки с участието на подвижна лаборатория в близост до проверявания обект и предприемане на принудителни мерки в реално време на територията на гр. София и области Видин, Монтана, Враца и Стара Загора.

18.2. Вземане на проби от течни горива (автомобилни бензини, гориво за дизелови двигатели, биогорива и други течни горива):

Взети са **1026** проби от течни горива, от които **587** от гориво за дизелови двигатели, **431** от автомобилни бензини и **8** от други течни горива.

18.3. Изпитване на проби гориво в акредитирани лаборатории и издаване на протоколи от изпитване:

Извършени са **777** изпитвания в стационарна лаборатория – София и **680** изпитвания в сектори подвижни лаборатории – Плевен и Бургас. Издадени са общо **1457** протокола от изпитване.

Изготвени са **1040** експертни заключения и **1244** констативни протокола - **561** за съответствие на течните горива с изискванията за качество и **661** за съдържание на биогориво в течно гориво в съответствие с изискванията на ЗЕВИ. По искане на Изпълнителна агенция „Морска администрация”, въз основа на протоколи от изпитване издадени от Изпитвателна лаборатория за нефтопродукти „СЖС България” ЕООД са издадени **22** констативни протокола за съответствие на корабно дестилатно гориво с изискванията за качество.

През периода са проведени **40** арбитражни изпитвания в акредитирани лаборатории и са издадени **40** експертни относно съответствието на горивата с изискванията за качество.

18.4. Контрол за спазване изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Наредба за изискванията за качество на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол и Закон за енергията от възобновяеми източници:

Установени са **76** случая на горива, които не съответстват на изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и Наредбата за изискванията за качество на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол и **18** случая на несъответствие с изискванията на Закон за енергията от възобновяеми източници за съдържание на биогориво в течно гориво. След проведени арбитражи са отпаднали **11** от несъответствията по ЗЧАВ.

18.5. Предприемане на последващи мерки при нарушаване изискванията на законодателството - съставяне и връчване на актове за установяване на административни нарушения и на наказателни постановления:

- Наложени са **170** принудителни административни мерки (ПАМ), както следва:
 - 72 задължителни предписания за временно спиране /ЗПВС/ на разпространението на течно гориво;
 - 78 задължителни предписания за забрана /ЗПЗ/ на разпространението на течно гориво;
 - 20 задължителни предписания за изтегляне на течно гориво и са изтеглени от пазара горива по постъпили **66** искания на проверяваните фирми, по видове и в количество както следва:
 - автомобилен бензин А – 95Н – 59 901 л.
 - гориво за дизелови двигатели – 215 970 л.
- Съставени са **153** акта за установяване на административни нарушения (АУАН):
 - 58 броя за несъответствия с изискванията за качество;
 - 20 броя за констатирани несъответствия с изискванията за съдържание на биогориво в течно гориво;
 - 75 броя за констатирани документални нарушения за проверки.

- Издадени са **491** наказателни постановления (НП) за нарушения:
 - 89 броя за констатирани несъответствия с изискванията за качество;
 - 32 броя за констатирани несъответствия с изискванията за съдържание на биогориво в течно гориво;
 - 370 броя за констатирани документални нарушения.

XX. Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях (съгласно изискванията на Закона за водите) *(нова точка произтичаща от задълженията на ДАМТН по Закона за водите, считано от 01.01.2016 г.)*

От 01.01. 2016 г. започва дейността на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ във връзка с изменение и допълнение на **Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 58 от 2015 г.) в чл.140, ал.2, т.1** с който се регламентира контролът по изпълнение на мерките за поддържане и осигуряване на изправно техническо състояние на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях, както и безопасната им експлоатация до възстановяване на технологичната и конструктивната сигурност или по ликвидирането. Тези функции се възложиха на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) вследствие на публикуваното изменение на **УП на ДАМТН с ПМС №295 от 30.10.2015 г. (обн. с ДВ, бр.86 от 06.11.2015 г.)** и публикуваното изменение в **ДВ бр.67 от 26.08.2016 г.** За отчетния период са изпълнени следните дейности:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Контрол за спазване изискванията на Закона за водите, в рамките на компетенциите на ДАМТН, чрез изпълнение на проверки за установяване експлоатационното състояние на язовирни стени и съоръженията към тях и изготвяне на констативни протоколи;
- Установяване на собствеността на проверените язовири;
- Осъществяване на периодични проверки на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях – **5813** броя:
 - Осъществяване на периодични планови проверки на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията – 5254 броя;
 - Осъществяване на извънредни проверки и проверки по сигнали на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях – 87 броя;
 - Осъществяване на извънредни проверки чрез самосезиране – 472 бр.;
- Осъществяване на проверки по заповед на областния управител (КОТЕСЯС) – **1550** бр.;
- Предприемане на последващи мерки при нарушаване изискванията на законодателството - налагане на принудителни административни мерки, съставяне и връчване на актове за установяване на административни нарушения и на наказателни постановления – **12** бр. и издадени **5** броя НП;
- Изготвена е база данни на наличните язовири и съоръженията към тях в съответствие с наличната информация от 2015 година на МОСВ и МВР. Разпределяне на язовирите на териториален принцип, по регионални отдели;
- Изготвена е текуща база данни на язовирите и съоръженията към тях в съответствие с получената през 2016 година информация от областни управители, общински администрации и констативни протоколи на ДАМТН;
- Създадена е база данни на констативните протоколи от извършените проверки на язовирни стени и съоръженията към тях;
- Създаване на регистър 2016 година с направените предписания от извършения контрол на язовирите и съоръженията към тях;
- Създадена е база данни на констативните протоколи от извършените проверки на язовирни стени и съоръженията към тях по заповед на областния управител (КОТЕСЯС);
- Създаване на регистър 2016 година с направените предписания от констативни протоколи на комисиите по заповед на областните управители;
- Участие на представители на ДАМТН в комисиите за обследване на техническото и експлоатационно състояние на язовирните стени и съоръженията към тях по заповед на областните управители – **1550** протокола от работата на комисиите.

19. Подкрепа за националната инфраструктура по качеството. Проекти по ОП „Иновации и конкурентоспособност“.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата: (ДАМТН, БИМ, ИА „БСА“).

- Укрепване на организациите от инфраструктурата по качеството, инвестиции и обучение на държавните и публични организации (ДАМТН, БИМ, ИА „БСА“):

В отчетния период е разработено и подадено през електронната система ИСУН 2020 проектно предложение „Осигуряване на благоприятна бизнес среда посредством създаване, поддържане и развитие на информационни бази данни в областта на надзора на пазара, метрологичния надзор и контрола на качеството на течните горива и чрез повишаване техническия капацитет на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор“ по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.004 „Предоставяне на институционална подкрепа на ДАМТН за повишаване ефективността на надзора на пазара, метрологичния надзор и контрола на качеството на течните горива“.

Предложението е оценено и одобрено от Управляващия орган и на 22.11.2016 г. е подписан договор за предоставяне на БФП с номер BG16RFOP002-2.004-0001.

Отчет на показателите за изпълнение на целите на програмата

2000.01.04 Бюджетна програма „Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на икономиката”	Мерна единица	Целева стойност	Отчет за 2016 г.	
			Бр.	% от годишната стойност
Показатели за изпълнение				
32. Информационни трансфери във връзка с нотификацията на органи за оценяване на съответствието	Бр.	125	249	199,2
33. Извършени проверки на органи за оценяване на съответствието в т. ч.	Бр.	130	431	331,5
<ul style="list-style-type: none"> ➤ проверки на кандидати за нотифицирани органи ➤ надзорни проверки за спазване изискванията на нотифицираните органи ➤ извънредни проверки за удължаване срока на валидност на нотификацията и ренотификация ➤ проверки по сигнал 			30 169 206 26	
34. Проведени съвещания:	Бр.	15	15	100
<ul style="list-style-type: none"> ➤ на националните работни групи ➤ на Форума на нотифицираните органи 			14 1	
35. Брой извършени проверки на гориво	Бр.	1 500	1 493	99,5
<ul style="list-style-type: none"> ➤ с вземане на проби от горива ➤ по документи 			649 844	
36. Брой изпитани проби от течни горива	Бр.	1 700	1 457	85,7
37. Проверки на лица, които използват средства за измерване	Бр.	8 500	10 146	119,4
38. Инспектирани СИ в употреба	Бр.	15 500	17 950	115,8
39. Проверки на производители, вносителите и лица, които предлагат за продажба ПОКП	Бр.	200	229	114,5
40. Подложени на контрол ПОКП	Бр.	800	835	104,4
<ul style="list-style-type: none"> ➤ партиди с еднакви количества ➤ продукти с различни количества 		1 700	1 742	102,5
41. Проверки на лица, оправомощени за проверка на средства за измерване	Бр.	55	60	109,1
42. Контролни проверки на сервиси за тахографи	Бр.	160	160	100,0
43. Проверки на СИ по ЗТИП	Бр.	4 000	5 824	145,6
44. Извършени проверки на отделни продукти от различни видове /плани и извънплани при надзор на пазара/ за спазване на ЗТИП	Бр.	4 800	17 911	373,1
45. Видове изпитани продукти	Бр.	35	233	665,7
46. Проверени продукти по надзор на пазара, които не се пускат директно в търговската мрежа:	Бр.	1 500	1051	70,1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ СПО ➤ машини 			1048 3	
47. Съгласувани инвестиционни проекти на строежи и проекти за производство и ремонт на съоръжения	Бр.	650	550	84,6

с повишена опасност (СПО)				
48.Извършени първоначални и извънредни технически прегледи на СПО, вкл. газопроводи и въжени линии в км: ➤ Първоначални технически прегледи на СПО: - в брой - в км ➤ 2. Извънредни технически прегледи на СПО: - в брой - в км ➤ 3. По сигнали	Бр. km	2 000 100	2539 90,6 782 42,4 1330 48,2 427	127 90,6
49.Извършени периодични технически прегледи и изпитвания на СПО, вкл. газопроводи и въжени линии в км	Бр. km	13 000 4 000	19 251 4248,5	148,1 106,2
50.Извършени проверки на: ➤ лица, получили лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО по чл.34а от ЗТИП ➤ лица, вписани в регистъра на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП	Бр.	900	1231 131 1100	135,3
XX. Проверки на техническото състояние на язовирни стени и съоръженията към тях	Бр.	3570	5 813	162,8
XX. Проверки на техническото състояние на язовирни стени и съоръженията към тях по заповед на областния управител		Съгласно издадени от областните управители заповеди	1 550	-

* С ХХ са означени новите дейности на ДАМТН, които се осъществяват от 01.01.2016 г. съгласно изискванията на Закона за водите.

В заключение може да се посочи, че през 2016 г. ДАМТН изпълнява планираните дейности в срок, като работи в тясно сътрудничество с другите контролни и регулаторни органи. Предоставени са **957** услуги на фирми и физически лица. Осъществени са и **3662** бр. извънредни проверки по сигнала на граждани и по искане на други органи на изпълнителната власт. В резултат на констатирани нарушения на разпоредбите на посочените по-горе закони и наредбите към тях, ДАМТН е наложила принудителни административни мерки на икономическите оператори като са съставени **2923** бр. акта за установяване на административни нарушения и са издадени **2359** бр. наказателни постановления. През отчетния период са събрани приходи от такси (2 372 067 лв.) и глоби (1 181 562 лв.) в размер на **3 553 629** лв.

Информация за наличността и качеството на данните

Изпълнението и отчитането се базира на информация от организаторите и участниците в програмата, придобита в хода на нейното осъществяване.

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

- Приоритетно извършване на контролни дейности върху определени групи продукти/съоръжения поради завишен интерес на обществото или поради извършване на извънредни проверки с други контролни органи
- Липса на планиран бюджет за извършване на извънредни/извънпланови контролни и надзорни дейности, произтичащи от постъпили сигнали и искане на други държавни органи, която води до изпълнение на планираните дейности в намален обем;
- Необходимост от повтаряне на процедури по ЗОП или обжалване на процедури по ЗОП, която води до забавяне или проваляне изпълнението на планирани дейности;
- Липса на съдействие и ефективно сътрудничество между институциите.

Отговорност за изпълнение на дейностите по програмата

Председател на ДАМТН и администрацията, която подпомага дейността му.